

Landbruks og matdepartementet
postboks 8007
0030 OSLO

Høring av forslag om vernehjemmel i jordloven - noen betraktninger om matjorda

Eidsvoll kommune v/hovedutvalget for kultur og næring har i brev av 17.12.2009 uttalt seg om forslaget til vernehjemmel i jordloven.

Som saksbehandler i jordvernsspørsmål i Eidsvoll kommune har jeg lyst til å gi noen tilleggskommentarer angående matjorda. Dette har ikke direkte med vernehjemmelsspørsmålet å gjøre, men er like fullt et viktig tema.

I dag finnes det så vidt jeg kan observere ingen restriksjoner på bruk, eller rettere misbruk, av matjord fra utbyggingsarealer. Denne selges eller brukes til alt annet enn matproduksjon etter utbyggers planer eller forgoedtbeholdende. Dette er en praksis som etter min mening må stoppes.

Mitt forslag er altså at det bør *hjemles et forbud i jordloven, eller gjerne i Plan og bygningsloven, mot bruk av matjord fra utbyggingsareal til annet enn jordbruksproduksjon, eller aller helst et påbud om at matjorda fra utbyggingsarealer skal påføres dyrka mark enten på den berørte eiendommen, eller på egne dyrka mark i nærheten.*

Begrunnelsen for dette er at matjorda i seg selv er den viktigste ressursen på dyrka mark. Det er her potensialet for matproduksjon ligger. Vi kan opprettholde produksjonspotensialet på en langt bedre måte ved å disponere matjorda riktig. Det må bli slutt på å bruke matjorda på veganlegg og i villahager og parkanlegg. Mye av dyrkamarka her i landet har et svakt matjordlag. Det er nok å nevne de store bakkeplanerte arealene f.eks. på Romerike. Videre er mange nydyrkede arealer i samme situasjon, og de fleste eiendommer som mister areal til utbygging har arealer som kunne trenge ekstra matjord. Det vil selv hvis den foreslåtte vernehjemmel blir en realitet dessverre ikke bli full stopp i omdisponeringen av dyrka mark. Mitt forslag om vern av selve vekstmediet matjord vil derfor være et nyttig redskap for å opprettholde det samlede produksjonspotensialet i norsk jordbruk. De økonomiske konsekvensene for byggebransjen av et slikt forbud/påbud vil være beskjedne all den tid matjorda fjernes og fraktes bort allerede i dag. Om den kjøres til dyrka areal eller til annet areal er økonomisk og praktisk sett hipp som happ. De eneste som vil tape er selvsagt de som driver salg av matjord "i smått". Noen medlidenhet med slik "børsing" med verdifulle naturressurser bør vi dog ikke ha, og grøntanlegg kan helt utmerket anlegges uten bruk av matjord.

Med hilsen

Dag Erland Opsahl
jordbrukssjef